

zaaknummer 2014 W 1331 (2)

28 augustus 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. K.A.M. van Kampen, advocaat te Den Bosch,

tegen:

De heer [burgerlijke naam] (broeder [naam]),
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot zijn uittreden op [datum] lid van de Congregatie der Broeders van
de Heilige Aloysius Gonzaga (hierna ook te noemen: de Congregatie).

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 september 2014.

Op 25 februari 2015 is op de griffie een verweerschrift binnengekomen van aangeklaagde. Op 12 maart 2015 is een reactie op grond van artikel 12.2 van de Procedure bij de griffie binnengekomen van broeder [naam], algemeen overste van de Congregatie.

Op 21 juli 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de klacht is behandeld en waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote. Klager heeft zijn standpunt toegelicht en hij werd bijgestaan door mevrouw mr. K.A.M. van Kampen.

Aangeklaagde is eveneens verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht.

Op 23 juli 2015 is er bij de griffie een brief van aangeklaagde d.d. 22 juli 2015 nagekomen.

Op 10 augustus is er een brief d.d. 7 augustus 2015 binnengekomen van mr. K.A.M. van Kampen.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is het enige kind van ouders die [aantal] jaar ouder zijn dan hij. Klager werd regelmatig op zijn hart gedrukt dat hij toch wel erg blij mocht zijn dat hij er was omdat zijn moeder lang erover had gedaan om kinderen te krijgen, hetgeen maar niet wilde lukken. Klager zat toen hij negen jaar oud was op de [school] in [plaats] en de leraar van de vierde klas had al aangegeven dat hij waarschijnlijk dat jaar nog een keer over zou moeten doen. Dat zou een "schande" zijn voor de moeder van klager die al negen jaar lang gefrustreerd was ten

aanzien van het feit dat klager niet het voorbeeldkind was dat hij had moeten zijn. Wellicht een van de redenen waarom klager in [jaartal] op tienjarige leeftijd, tegen zijn zin, naar het internaat werd gestuurd, waar geregeld was dat hij wel in de vijfde klas mocht starten. Dit moest ook wel want er was geen vierde klas op het internaat. Ondanks de tegenzin die klager had, beviel de ontvangst op het internaat hem wel. Klager had opeens heel veel ‘broertjes’ en hij voelde zich veilig. Dat veranderde echter al snel door het seksueel misbruik dat hem vervolgens overkwam.

2.2. Aangeklaagde was de klassenbroeder. Hij was dol op korte broeken met wijde pijpen. Wijde pijpen boden ruimte voor handen en aangeklaagde was geraffineerd in de manier om die broek aan te vullen met zijn hand. Tijdens de les werd klager af en toe bij hem geroepen op de verhoging waar zijn bureau op stond. Dat bureau was aan de voorkant dicht waardoor de klas hem alleen boven het bureau kon zien. Wat zich eronder afspeelde wist niemand. Op het moment dat je naast hem stond, trok hij je dicht tegen hem aan om langzaam maar zeker met zijn linkerhand via je benen omhoog te kruipen tot in je broek om vervolgens, met name, je sluitspier wat te masseren en zo nu en dan ook je scrotum en penis te betasten. Klager durfde er niets van te zeggen, maar hij weet nog goed hoe gênant hij zich voelde om ten overstaan van de hele klas betast te worden. Hij wist dat de jongens uit de klas het in de gaten hadden en ik kon de glimlachjes op hun gezicht vanaf de kansel zien. Klager weet niet wat hij erger vond, zijn kleffe hand of die glimlachjes.

2.3. Zijn stank vergeet klager ook nooit meer. Aangeklaagde stonk naar een mix van sigaren en zweet en hij glom af en toe door zijn vochtige huid. Dit heeft ertoe geleid dat klager een keer moest overgeven waarbij de zwarte pij van aangeklaagde onder de rotzooi kwam te zitten. Dit kwam doordat klager van aangeklaagde straf had gekregen, waarbij hij moest nablijven. De deur ging op slot en de tijd verstreek. Toen het donker werd, ontstond er een kinderlijke angst. Ineens was aangeklaagde terug en hij was zichtbaar opgewonden volgens klager. Aangeklaagde omhelsde klager als een baby en knuffelde hem bijna dood. Terwijl klager enerzijds erg blij was om hem te zien, werden de handelingen al snel heel vervelend. Aangeklaagde begon hem te kussen en zijn handen zaten overal. Echter werd de lucht klager teveel en vervolgens werden de liefkozingen direct gestaakt. Het seksueel misbruik door aangeklaagde eindigde nadat zijn collega in het klaslokaal ernaast werd berispt omdat hij een leerling zo hard geslagen had dat deze bloedde. Kennelijk gold dit ook als een waarschuwing voor aangeklaagde. In totaal heeft het seksueel misbruik tussen de 10 en 20 keer plaatsgevonden in een periode van een half jaar.

2.4. Door het seksueel misbruik in het leven van klager heeft hij een slechte relatie gehad met zijn moeder. Klager neemt het zijn moeder kwalijk dat zij hem, tegen zijn zin, naar het internaat heeft gestuurd alwaar hij vervolgens werd misbruikt. Dit maakte het extra zwaar voor klager toen zijn moeder overleed in [jaartal] tegelijk met een goede vriend. Klager voelt zich daarnaast vaak eenzaam, ook in een relatie. Seksualiteit is ook nog steeds beladen. Hij heeft al een aantal jaren een platonische relatie met zijn echtgenote. Het gevoel van onmacht dat hij had op het internaat, heeft ertoe geleid dat hij onmiddellijk ergens op reageert, soms agressief. Klager is snel in staat om driftig te worden, hij haat geweld en agressie, maar hij is vervolgens de eerste die het reactief gebruikt wanneer het wordt uitgedaagd. Klager is agressief om te voorkomen dat men agressief naar hem toe wordt. Voor dit ‘korte lontje’ is klager in [jaartal] in therapie gegaan. Tijdens deze therapie is ook het seksueel misbruik aan de orde gekomen. Klager verwijt zichzelf nog bijna dagelijks dat hij zich niet onmiddellijk heeft verzet tegen aangeklaagde. In [jaartal] heeft klager nog drie gesprekken gehad met een sociaal maatschappelijk werkster.

2.5. Het doel van deze klachtenprocedure is voor klager om erkenning te krijgen van de Congregatie dat hij seksueel is misbruikt door aan geklaagde en daarvoor excuses aanbiedt.

3. Het verweer

Aangeklaagde heeft in zijn verweerschrift bevestigd dat hij in de periode [jaartal-jaartal] klassenbroeder was op het [internaat] in [plaats] en dat hij klager als leerling in de vijfde klas heeft gehad. Aangeklaagde heeft verder gesteld zich niets meer van klager te kunnen herinneren, noch zijn naam, noch zijn gezicht. Ook heeft hij zowel in zijn klaagschrift als ook ter zitting verklaard dat, hoewel hij de klacht van klager zeer serieus neemt, ook gelet op de gevolgen die klager daarvan nog steeds ondervindt, zich er niets van kan herinneren. Ter zitting heeft aangeklaagde aan het bovenstaande nog toegevoegd dat hij denkt dat hij het niet gedaan heeft, maar dat hij het altijd al fijn heeft gevonden om mensen aan te raken en dat dit ook nu nog zo is. Aangeklaagde heeft verder verklaard dat hij wel eens een arm om iemand heeft heen geslagen of een hand heeft gelegd op een blote been, maar hij denkt zelf dat hij nooit te ver is gegaan. Het is volgens zijn eigen verklaring in ieder geval nooit zijn intentie geweest om seksueel misbruik te plegen.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3 De vraag die door de Klachtencommissie beantwoord dient te worden is of het door klager gestelde seksueel misbruik voldoende aannemelijk is geworden. Op grond van de navolgende overwegingen heeft de Klachtencommissie die vraag bevestigend beantwoord. Voor haar is derhalve aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst, hebben plaatsgevonden; namelijk dat aangeklaagde klager tussen de 10 en 20 keer gedurende een periode van ongeveer een half jaar heeft betast bij zowel zijn anus als zijn geslachtsdelen. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft beschreven en ter zitting heeft toegelicht. Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de verklaring van de psycholoog, [naam], die reeds in [jaartal] een brief heeft geschreven aan de huisarts, waarin hij verklaart dat klager tijdens zijn periode op de kostschool pedoseksuele ervaringen heeft opgedaan. Ook blijkt uit de verklaring van de echtgenote van klager dat zij al sinds lange tijd (jaren [decennium]) op de hoogte is van het seksueel misbruik dat klager is overkomen. Daarnaast wordt de klacht van klager met betrekking tot aangeklaagde ondersteund door de steunverklaring van de heer [naam], die heeft verklaard dat aangeklaagde in het schooljaar [jaartal-jaartal] zijn hand bij hem achterin zijn broek heeft gestopt. Ook heeft de heer [naam] verklaard dat er onder de leerlingen werd gezongen “[naam aangeklaagde], grijpt je pik, want het is een [rijmwoord]” en verder heeft hij verklaard dat hij op enig moment de klas in kwam en toen zag dat zijn medeleerling, de heer [naam], op zijn rug, met zijn broek naar beneden, op een schooltafel

lag, waarbij aangeklaagde over de jongen heen gebogen stond. Daar komt bij dat deze medeleerling, de heer [naam], desgevraagd aanvankelijk heeft laten weten dat het geestelijk niet goed met hem gaat en dat hij niets meer met deze zwarte periode te maken wil hebben; nadien echter heeft hij te kennen gegeven dat hij wellicht in de toekomst, als de tijd daarvoor rijp is, een verklaring op papier zou willen zetten. De Klachtencommissie stelt vast dat de heer [naam] in elk geval het voorval niet heeft ontkend. Verder heeft de Klachtencommissie nog de volgende feiten en omstandigheden in haar overwegingen betrokken. Aangeklaagde heeft zowel in zijn verweerschrift als ook ter zitting gesteld dat hij zich er niets van kan herinneren. Deze verklaring is oprecht overgekomen. Ter zitting heeft aangeklaagde echter ook met compassie met klager verklaard, dat hij niet kan uitsluiten dat hij verder is gegaan dan een arm om de schouder, maar nooit de intentie heeft gehad om seksueel misbruik te plegen. De Klachtencommissie merkt hierover op dat voor het aannemen van seksueel misbruik niet vereist is dat de pleger de intentie had seksueel misbruik te plegen. Dit alles bij elkaar en in zijn samenhang gezien heeft de Klachtencommissie tot de conclusie gebracht dat aannemelijk moet worden geacht dat het door klager gestelde seksueel misbruik heeft plaatsgevonden overeenkomstig zijn verklaring.

4.4. Het behoeft voorts geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas een jaar of tien oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is uitgetreden, kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht kan wellicht bijdragen aan de vermindering van het leed van klager.

4.6. Over financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Klager kan zich voor het verkrijgen van schadevergoeding met het onderhavige advies rechtstreeks wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de Heilige Aloysius Gonzaga de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 28 augustus 2015 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, dr. P.J.A. van Panhuis en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.